

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luomusitoumukset ja luomuvalvonta – Huomioita ja nostoja vuodelle 2024

Keski-Suomen ELY- keskus

Kari Alatalo

17.4.2024

Luomutuotanto- valvonta vs. Luomusitoumus- korvaus

- Tuotannon laatujärjestelmä
- Edellyttää valvontajärjestelmään kuulumista
  - ei edellytä luomusitoumusta
- Oikeus käyttää luomumerkintöjä
  - Luomusertifikaatti
- Vuotuiset tuotantotarkastukset
- Edellytyksenä tuotantoehtojen noudattaminen

- Osa tukijärjestelmää
- Edellyttää valvontajärjestelmään kuulumista
- Hehtaariperusteinen tuki sitoumusalalle
- Haetaan tukihaun yhteydessä (5v)
- Valvonta, muiden tukivalvontojen tapaan
- Edellytyksenä sitoumusehtojen noudattaminen

Luomutuotanto- valvontajärjestelmä

- Pohjana EU:n luomulainsäädäntö
  - Vuoden 2022 alusta sovellettu luomuasetus [\(EU\) 2018/84](#)
  - Kansallinen lainsäädäntö
- Ruokavirasto ohjaa, kehittää, suunnittelee ja vastaa valvonnasta
  - ELY-keskukset – alkutuotannonvalvonta
    - Mm. kasvintuotanto, eläintuotanto, keruutuotanto, jalostamattomat maataloustuotteet
    - Vuosittaiset tuotantotarkastukset - ruokaviraston valtuuttamat tarkastajat
  - Ruokavirasto – jalostus, kauppa ym.

Luomuvalvonta ja tuotantoehdot - liittyminen

- Uuden toimijan valvontaan liittyminen 30.04.2024 mennessä (sitoumus)
  - Ilmoittautuminen valvontaan – luomuvalvontalomake 1 + liitelomake riippuen tuotantosunnasta
  - Tarvittavat liitteet tuotantosunnan mukaan (lohkolistaus, luomusuunnitelma, eläintenhoitosuunnitelma ym.)
  - Palautus ELY-keskukseen – posti/sähköposti
  - Alkutarkastus – luomuehtojen täytyminen - käytännössä touko-,kesäkuu
  - Valvontaan hyväksyminen – ennen tukihaun päättymistä
  - Toiminta tuotantoehtojen mukaista ilmoittautumispäivästä lähtien – siirtymä alkaa

Luomervalvonta ja tuotantoehdot - kasvintuotanto

- Uudet kasvintuotannonehdot 2023 – päivityksiä ja tarkennuksia 2024
- Lisäyksiä/tarkennuksia mm. seuraavissa asioissa:
  - Luomusuunnitelma
  - Viljelykierto ja maan viljavuus
  - Lannoitus
  - Lisäysaineisto
  - Siirtymävaihe
- Ohjeet ja lomakkeet: www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet

Tuotantoehdot – kasvintuotannon nostoja 1/3

- Luomusuunnitelma
  - Uuden asetuksen mukaisia päivitystarpeita vuodelle 2023
    - Ohjeistettu päivitys vuodelle 2024, jos puutteita 2023 (mm. riskienhallinta, jäljitettävyys)
    - Uusi mallipohja - [Luomusuunnitelmapohja](#) – asia kuntoon vuodelle 2024
- Viljelykierto
  - Uudet viljelykierron vaatimukset vuodesta 2023 – konkretisoituu kierrossa
    - Palkokasvit, viljavuuskasvit ym.
    - Ohjeistusta tarkennettu vuodelle 2024 - [Kasvintuotannonehdot - viljelykierto](#) – hyvät esimerkit
- Lannoitus
  - Lannoitussuunnitelman ohjeistuksen täsmennys – kuten vanhoissa ehdoissa
    - Seleenilannoitus, laajaperäisyys selvitys tulkinta/täsmennys – [Kasvintuotannonehdot - lannoitus](#)

Tuotantoehdot – kasvintuotannon nostoja 2/3

- Lisäysaineisto
  - Kansallinen luettelo – ei voida myöntää eräkohtaisia lupia
    - Pl. Siementuotanto, kenttäkokeet ym. – [kansallinen luettelo 2024](#)
  - Yleinen lupa käyttää tavanomaista lisäysaineistoa – 01.02.2024 – 31.01.2025
    - Yleiseltä luvulta ei poisteta – lisäksiä luvulle saatavuuden mukaan – [yleinen lupa 2024](#)
      - Huom. Edellisvuoden siemenet oltava yleisellä luvalla 01.02! (pl. yliv. seos)
  - Lisäysaineistorekisteri – saatavilla olevat luomusiemenet/muu kasvullinen
    - Päivittyvä luettelo luomusiemenistä – tästä aina liikkeelle – [lisäysaineistorekisteri 2024](#)
  - Ilmoitus yleisen luvan perusteella käyttämäsi tavanomaisista siemenistä
    - Yleinen lupa on myös poikkeuslupa – raportoitava komissiolle – tee ilmoitus vuoden 2023 siemenistä 31.05.2024 mennessä
      - [Peltokasvit](#) – [siementuotanto](#) – [puutarhakasvit](#)

Tuotantoehdot – kasvintuotannon nostoja 3/3

- Siirtymävaihe
  - Uuden viljelylohkon ilmoittamiseksi riittää tukihakemus, kun lohkon siirtymävaihe alkaa 1. toukokuuta. Kun siirtymävaihe alkaa muuna ajankohtana, pitää aloittamisesta ilmoittaa ELY-keskukselle
    - Esim. sähköposti riittää
  - Siirtymäajan lyhennystä ei erikseen tarvitse hakea ELY-keskukselta, jos peruslohkoa laajennos on enintään 0,5 ha ja 5 prosenttia ja pinta-alamuutos ilmoitetaan tukihakemuksella
    - Viljelytekniset ym.

Tuotantoehdot – eläintuotannon nostoja

- Tavanomaisten eläinten hankinta luvanvaraista – myös siitosurokset!
  - Lupahakemus perusteluineen ELY-keskukselle – huom. [Luomueläinrekisteri](#)
  - Pl. Alkuperäisrodut - (Lsk, Isk ja Psk), suomenlammas, kainuunharmas, ahvenanmaanlammas, suomenvuohi, suomenhevonen ja maatiaiskana ja –kukko
- Nautojen ulkoilu
  - Lähtökohta – luomueläimet laiduntavat/ulkoilevat päivittäin
  - Laidunkausi Keski-Suomessa vähintään 3,5kk – pidennetty laidunkausi +2vko
  - Jos ei pidennettyä laidunkautta – talviaikainen ulkoilu
  - Yli vuoden ikäiset sonnit – päivittäin ulkotarhaan/jaloittelu alueelle
    - !huom poikimiset! – alle 1v laiduntaa!

Luomusitoumukset - nostot

- Uudet luomusitoumukset haettavissa! – Vipu – päätukihaku 18.06.2024
  - 30.04.2024 mennessä
    - Luomuvalvontaan hakeutuminen
    - Koulutusvaatimus (peruskurssi 5+ (2))
- Lisäalat, tilatyypin muutokset, eläinlajien poistot/lisäykset, myyntikasvin/rehuntuotantosopimuksen muutokset
  - Lomakkeella 215 TAI Vipu – sovelluksen tilanne?
    - Palautus 18.06.2024 – selviää lähiaikoina
- Lisäkoulutus sitoumuskauden aika
  - 1 päivä – koulutus tai neuvontaa väh. 3h – viimeisen sitoumusvuoden loppuun
    - Huom. Mukautetut sitoumukset!

Luomusitoumukset – nostot 1/2

- Myyntikasvivaatimus
  - Vähintään 30% sitoumusalasta myyntikasveja vuosittain
    - Myyntikasveiksi hyväksytyt kasvikoodit - [myyntikasvit](#)
    - Huom. Tuleentuneena korjatut seoskasvustot - tarkkana kasvikoodien kanssa
- Rehuntuotantosopimus
  - Yli 50% sitoumusalasta luomu kotieläintilan karjan rehuksi
    - Toteutettava vuosittain – tarve perusteltava sopimukseen – sopimusta noudatettava
    - Tukihakemuksen liite!

Luomusitoumukset – nostot 2/2

- Kotieläintuotanto
  - Kotieläintuotannon korvausta maksetaan kun maksuperuste 0,5ey/ha täyttyy
  - Myyntikasvivaatimus jos p-ala suhteessa eläinyksiköihin alhainen
    - Kotieläintuotannon sitoumus – eläinyksiköt/sitoumushehtaari alle 0,3
      - Lisäselvityspyyntö ELY-keskukselta
      - Ratkaisu toimijan selvityksen perusteella (0,29 vs 0,1)
  - Rehuntuotantosopimus
    - Kotieläintilan on perusteltava rehuntarve sopimukseen
      - Oma käytössä oleva rehuntuotantoala
      - Esim. viljelykierto, pelkästään laitumiksi soveltuvat lohkot ym.

Luomusitoumukset - korvaus

- Sitoumus korvauskelpoiselle alalle(!)
- Korvaustasot 2024
  - Kasvintuotanto 160€/ha
  - Kotieläintuotanto + 130€/ha
  - Avomaanvihannekset 590€/ha

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

**Luomuun liittyvät sähköpostit ensisijaisesti
Hakemukset ym.**

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Kysymykset ym.

luomu.keski-suomi@ely-keskus.fi

Kysymyksiä ja keskustelua!

Luomuvalvonta sekä luomusitoumukset Keski-Suomen ELY-keskus 2024

Kari Alatalo 0295 024 148 kari.alatalo@ely-keskus.fi

Aki Yli-Mannila 0295 024 281 aki.yli-mannila@ely-keskus.fi